

TELEGRAFULU ROMANU.

Telegrafulu ese de done ori pre septemana: Dumineca si Joi'a. — Prenumeratiunea se face in Sabiu la expeditura foiei pre afara la c. r. poste cu bani gat'a prin scrisori francate, adresate către expeditura. Pretulu prenumeratiunei pentru Sabiu este pre anu 7 fl. v. a. ear pre o jumetate de anu 3 fl. 50. Pen-

Nr. 90 ANULU XXI.

Sabiu, in 820 Novembre 1873.

tru celealte parti ale Transilvaniei s pentru provinciile din Monarchia pre unu anu 8 fl. iera pre o jumetate de anu 4 fl. v. a. Pentru princ. si tieri streine pre anu 12 1/2 anu 6 fl. Inseratele se platescu pentru intai'a ora cu 7 cr. sirulu, pentru a dou'a ora cu 5 1/2 cr. si pentru a trei'a repetire cu 3 1/2 cr. v. a.

Onomastic'a

Maj. Sele Imperatesei si Reginei Elisabet'a s'a serbatu ieri in biserica nostra din cetate, celebrându-se sânt'a liturgia la carea se adause rugaciune de multiamita si cerere pentru fericit'a si indelung'a vietia a Maj. Sele.

Sabiu 7 Novembre.

Pentru variatiune se colportéza de nou scirea despre o crisa ministeriale in Bud'a-Pest'a. Cu vre-o câte-va zile inainte de incheierea unui impromutu, pentru care ministrii Szlavy si Kerkapolyi au facutu mai multe caletorii la Vien'a, erá cá acést'a sa fia pétr'a, de care sa se sferme cabinetulu ungurescu. Acum dupa ce s'au iucheiatu impromutul se mai cauta motivele crisei ministeriale si in altaparte.

„Dlu celu betránu“, se dice din mai multe párti, si prin acést'a se intielege Deák, conducetoriulu majoritatiei de astadi alu dietei unguresci, au surprinsu prin memorabil'a sea cuventare din Iuniu pre ministeriu si a datu ansa unei agitatiuni mai mari de cum a potut'o elu prevedé. A atinsu cestiu inainte de tempu, pre cari ministrulu Szlavy avea de cugetu a le resolve in altu modu de cum l'a infatisatu Deák prin cuventarea sea. Caus'a acestei fatale situatiuni aru fi deputatulu Csengeri. Elu a constrinsu pre Deák sa vorbéca despre cestiu de o reforma, sa nu dicemu radicale, dara cari taie adencu in referintiele politice, sociale si bisericesci. De atunci inse se datéza instrainarea acestui politicu mare de către fractiunea lui Szlavy si vice-versa.

Din cele ce vedemu atátu in press'a unguresca cátu si in realitatea lucrurilor, astadi póte fi mai putiena temere de o crisa ministeriale. Regimulu si majoritatea carea 'lu spriginesce cauta din tóte puterile cá opera inceputa sa nu se conturbe prin crise ministeriale, ci sa-i dea cea mai firma consistintia. Este adeveratu ca nu lipsescu voci de acele care sa-si esprime mai pre tóta dlu'a nemuliamirea cu multe din cele ce se intempla. Ba unele se ducu asiá departe încátu nu afla nimic'a bunu si descriu cu colorile cele mai hidóse tóte faptele regimului, inse de alta parte amu avutu de multe ori ocaziunea sa vedemu, cá opusetiunea magiara, in momente decisive, prefera a bate de retragere, numai cá sa nu aduca confusiuni a căroru finitu nu s'aru puté prevedé de nimenea.

Nationalitátile suntu atátu de nedisciplinate si atátu de derabarite intre sine de cestiu, dealtmintrea pe putiena insemnata politica, încátu suntu departe de a aduce vre-o crisa in regimu; mai curendu amu puté dice, cá ele sustienu o crisa perpetua in sinulu loru.

Si in adeveru déca ne scoborimu putienu de pre aren'a politica in poporu si cautámu la vietia lui cea plina de neajunsuri si de necesuri de totu felulu, avendu numai o schintea de consciintia, nu vomu dorí crise preste totu si nici in sinulu regimului, cáci aceste aru imoltí numai neajunsurile si necesurile in poporu, carele are sa supóte tóte gresielele cáte se facu in sferele cele ce au concediutu in mânilor sortea fericirii lui.

Binele comunu recere ordine dara nu chaosu si ordinea aru fi cá toti factorii, cari lucra la sórtea popórelor sa o inainteze, sa o sustiena si sa o consolideze.

Firesce ca aici apoi vine si datorint'a acelor factori de a se ingrigi cá sórtea popóru sa nu fia considerata unilateralu. Bunatatea ce are sa urmeze din ordine sa nu fia numai a unor'a. Ea sa nu caute in fati'a nimenui, ci sa fia totu-déun'a si in tóte impregiurările de o potrivă pentru toti cetatenii statului.

Si suntemu siguri, ca cându s'aru observá strictu acést'a lege eterna nu aru fi, nu aru poté fi temere de crise nici ministeriale, nici parlamentari, cu unu cuventu, de nici unu felu de erise. Cáci déca s'aru affá ici si unde cáte o fractiune, cárei i'aru placea restornările si modificările seu turburările ordinei lucrurilor, multimea totu-déun'a iéru strigá cu voce puternica: fii pre pace; nulla salus bello te pacem poscimus omnes.

Dara aici e o buba rea si susceptibile, unilateralitatea, slabiciunea acést'a cu carea ne intalnimu asiá de desu in societatea omenésca, se pare ca si in statulu nostru are multe regiuni, unde este predominanta. Ea pare a grasá inse mai tare, cá ori si unde, la noi in Transilvania si in unele párti ale Ungariei, unde nationalitátile nemagiare suntu mai bine reprezentate decâtu elementulu magiaru. De câte ori o vedemu pre dómnia unilateralitate reprezentata in afaceri politice etc. in tíera la noi, ne aducemu aminte de cuvintele lui Deák, cari le dise unoru deputati tranzeni de origine magiara, ca „voi ni veti dá multu de lucru“, cu alte cuvinte, voi manati intr'acolu lucrurile cu zelulu vostru celu pré mare nationalu, încátu vomu sa avemu multu de lucru cu cei ce nu potu fi multiamiti cu hiperzelulu vostru. Noi cei din Ungaria voimu unu statu ungurescu; voi magiarii din Ardélu voiti unu statu magiaru, cu care cei de alte nationalitáti nu se voru, nu se potu invoí. Ea, unilateralitatea, transpira adese-ori si in legislatiune. Omeni preocupati de idei nerealisabili dau informatiuni opuse cu totulu referintielor reali, despre cari informéza. Cei ce aru trebui sa pasiésca contra acestor informatiuni, din partea nationalitátiloru, lipsescu, seu încátu nu lipsescu, prin decopiarea un lateralitáti contrariiloru in unu modu si mai drasticu, se facu urgisiti tocmá acolo, unde aru trebui sa cucérésca inimile, si apoi reulu se perpetuéza.

Se voru nasce de aici cum-va crise ministeriale seu altfelu de crise?

Dupa cum stau astadi lucrurile nu, inse acele se potu schimbá, pentru ca unu reu perpetuat in unu organismu prinde radaoini neesterminalabile si unu reu ajunsu in stadiulu acést'a 'lu folosesce celu dintáu inimicu alu statului, se intielege in favórea sea, inse desvoltandu crise din impregiurările disproportionate, ce le gasescu intr'unu organismu sociale.

N'aud'mu noi facendu-se imputári ca la 1848 camaril'a a precipitatu lucrurile in starea cea critica in carea a fostu venitu? Inse o camarila are ea putere supranaturale, cárei trebuie a se supune natiuni si popóre? Acést'a nu se póte. Fia o camarila, fia o conjuratiune, déca exista unde-va, fia unu despotu, toti si tóte aceste 'si ajunge scopurile numai acolo, unde elementele cari 'lu ajuta la scopu exista déjà; si elementele aceste suntu totu-déun'a nemuliamirea unoru párti indignate de supremati'a, seu de ignorarea celorlalte párti.

Statulu déca voiesce sa fia feritu de crise serióse pre viitoriu, sa nu asculte numai vocié unor'a, ci ale tuturor si ascultându-le sa caute a multiamiti tóte pártile egalu si a ingrigi cá multiamirea acést'a prin organele sele sa se esecuteze, sa se realizeze. Procedur'a acést'a 'lu intaresce si-lu apara contr'a tuturor periculiiloru mai multu decâtu milióne de baionete si mii de tunuri.

S a b i u in 7 Novembre 1873.

Dle redactoru! Putiene dile si alegerea Episcopului in veduvit'a diecesa a Aradului e la usia. „Tel. Rom.“ a observatu o adanca tacere in privint'a acestei'a; cáci reproducerea unui articulu din „Lumin'a“ spre a ilustra situatiunea diecese aradane nici unu omu de bine nu o póte judecá de unu amestecu in afacerea alegerei de episcopu in dieces'a aradana. Dupa cum te vei

fi convinsu inse din „Federatiunea“ de dumineca vei fi vedutu cá ómeni cari de siguru nu cetescu Tel. Rom. adscriu acestei foi lucruri cari ei aru voi sa le véda cu ori ce pretiu in Tel. R. spre a-si resbuná asupr'alui, cáci pre li a datu de golu procederea cea fára conscintia la alte ocaziuni politice si bisericesci.

Deci eu credu ca mi veti concede celu putienu mie sa dicu vr'o câte-va cuvinte in privint'a dementionatei alegeri.

Combinatiunile facia cu candidatii cel mai chie-mati la o stare demnitate inalta si cu influintia in vietia nostra biser. constitutionale, dupa cum vedemu din indigitările diuastice nostre nationale, s'au facutu déjà cu alegerea arhiepiscopului si metropolitulu nostru, se vorbesce adeca de unu óre care „p a c t u“ si de multe alte planuri secrete, cari de-si nu strabatu deplinu in publicitate, totusi se potu cunósce din indigitările unoru ómeni, cari nu potu tacé si nu suntu linisciti pána nu aducu in publicitate opiniunile loru pretensive la valóre.

„Albin'a“ diuariulu celu mai „nationalu“ decâtu tóte, precum in alte cestiu ponderóse asiá si in cestiu alegerei de episcopu in dieces'a Aradului, inca indata ce se efeptó alegerea de Metropolitulu si recomandá candidatii sei, ba se pronuncia exclusivu pentru o persóna a cárei merite si qualificatiune le cunóschemu si recunóschemu dara carele cu tóte aceste, dupa mine, se pare a nu corespunde §. 153. din Dreptulu canonicu si canóneloru a căroru efusu este acestu §. precum si § 97. din statulu nostru organicu. „Albin'a“ prin acést'a 'si puse tóta influintia pentru a aretá aradaniiloru, ca numai omulu celu recomandat de dens'a e individulu ch'amatu la inalta demnitate si altulu nu. Spre scopulu acést'a „Alb.“ nu se sfiesce, dupa vechi'a sea datina, a pune pre persón'a sea in o lumina cátu se póte de favorabila, si spre a radica lustrulu favoritulu seu ea recurge la apucaturile sele obicnuite. Este óre acést'a procedere justificabila? A supprime ori-ce discussiune obiectiva fatia de alti candidati demni, a radica pre unulu la nori cu laude nemarginite si pre altulu a-lu ascunde in pulbere, a laudá meritele unuia si a denegá calitátile altui'a, acést'a nu mi se pare a fi o judecata matura din partea unui publicistu, care se geréza pre sine de intáulu conducetoriulu alu natiunei románe. Dealtmintrenea scimu prea bine si e inca in via memoria a ómeniloru procederea marelui si uniculu patriotu in felulu seu, fatia de alegerea trecuta a Metropolitulu nostru in congressulu electivu, cându injaraturile cele nedescriptibile ale „Albinei“ pareau ca nu mai vreau sa ieo capetu. „Tel. R.“ cá organu de publicitate abia est in publicu, nu cu recomandatiuni, dupa cum ii impota contrarii sei de mórté, ci cu desfasurarea obiectiva a lucrului, si „Alb.“ indata se puse si aruncá cu „moral'a“, respective cu mani'a sea de injuraturi indatinat in modulu celu mai scárbosu in persón'a cea démna, carea avea dreptu a intrá in combinatiunea alegatóriloru si durere, ca totu ea primesce continua si acum drojdele cele mai scárnave ce i le tramitu handlangerii ei de aici in colónele ei.

Dara sa nu mai improspetámu rane vechi, sa cautámu cu sânge recó la cele ce se scriu in „Albin'a“ despre noulu Episcopu din Aradu, care in curendu are sa fia alesu in sinodulu electivu diecesanu.

Domnulu Mironu Romanu au ajunsu sórtea de a fi trasu la tribunalulu „Albinei“, precum fu inainte de alegere par. archimandrita si vicariu arch. Pope'a aruncatu in nomolulu denunciáriloru, si a-si audi osend'a dela marele geniu tutelariu alu natiunei románe, dela infalibilulu profetu, care n'are linisce in sufletulu seu celu miscatu de idei mari si nationale, pána ce nu va aduce si in

Declarațiune

in cauză a alegerii de preot în comună Feldiőr'a din districtul Brașovului.

În nr. 86 alu stimatului diuaru „Telegrafulu Rom.” s'a publicat unu articulu intitulatu: „Alegeria de preot în Feldiőr'a”. Cuprinsulu aceluia este de natura că sa pōta amagi pre cei lesne creditori, și pre ōmeni de prim'a informațiune, iera incriminările și espressionile grōse, despre venalitate, corupțiune, mituire, simonia, betia, pre care scriitoriulu le arunca nu numai în fati'a al-gatori loru de preot, ci în fati'a tuturor autoritătilor nōstre bisericesci, — facu sa se suie sâ gele în fati'a tuturor româniloru de religiunea ortodocsa.

Correspondentele 'și aduna incriminările sele în trei puncte: punctulu 1 privesce de dreptulu și în lini'a prima pre prea onor. dnu protopopu, carele inse în acēsta cauză, a purcesu, că și în multe altele conformu siemtiului seu de dreptate și legilitate, căci au avutu înaintea ochiloru atātu decisiunile statutulu organicu, câtu și dispozițiunile pentru regularea parochieloru luate de cătra sinodulu archid. din an. 1873 și anume din § 16 alineatulu alu doilea de sub lit. b) în legatara cu liter'a c) din același §, iera conformu §-lui 22 concursese s'au subternutu spre revisiune la vener. Consistoriu archidieceșanu. Asiă dara procedur'a din partea autoritătilor bisericesci, au fostu corectă din tōte punctele de vedere.

În punctulu 2. corespondentele pretinde, că parochulu din Feldiőr'a sa scie face și „politica”. Ō asemenea calificatiune a parochiloru nu o aflăm nicairi că condițiune de alegere, nici în canōnele bisericesci, nici în statutulu organicu, nici în regulamentulu sūsu citatu. În acestu casu corespondentele aru fi pututu merge și mai departe, sa cēra adeca dela preotii nōstri științie juridice, sēu de doctoratu în drepturi. Noi inse dorim, că sa ne ferēșca Ddieu de preotii advocati. Preste acēst'a, amu invetiati și noi și facem deosebire între invetiatura înaltă și între moralitate. Ne place multu științ'a; ceremu inse dela preotii nōstri mai pre sūsu de tōte moralitate și evlavie în adeveru creștinēșca. Fāra de acēst'a științiele n'au valōre în ochii nōstri. Cunōșcemu multi ōmeni invetiati de ō înaltă moralitate; cunōșcemu și alții, totu ōmeni invetiati, inse fōrte corupți. Noi în simplicitatea nōstra amu invetiati dela mosi de stramosii nōstri că sa scim ce însemnēza proverbiulu romanescu: Brāndia buna etc. etc.

La punctulu 3 au se respunda autoritătile nōstre bisericesci; se conștriga pre corespondentele pre calea legei, că sa numēșca pre toti acēst'a, cari au comis simonia carii adeca au comperatu voturi cu bani că Simonu Magulu, și au ametitu pre alegatori prin betii.

Feldiőr'a în 1 Novembre 1873.

Georgiu Russo, presiedinte.
Ioachim I. Ursu.
Ioachim Mailatu.
Georgiu I. Constantinu,
Bucuru Mailatu.
Georgiu Constantinu.
Ioanu Popisteru.
Davidu Tauzu.
Ioachim Mailatu.
Georgiu M. Tausu.
Ioanu D. Constantinu.
Ioanu I. Constantinu.
Prin Mailatu.

Concursu.

Pentru ocuparea posturilor invetiatoresci la școlile din urmatōrele comune, se escrie concursu pāna în 14 Novembre cal. vechiu a. c.

1. Santandrasiu salariu anualu 150 fl. v. a. quartiru și 2 stangeni de lemne.

2. Santahalmu 200 fl. v. a. quartiru și 2 St. lemne.

3. Lesnicu 120 fl. quartiru, gradina și 4 stangeni de lemne.

4. Radulesti 80 fl. quartiru 5 mertie bucate, 8 st. de lemne.

5. Betrān'a 124 fl. quartiru 60 mertie bucate și lemne de încalditu cāte trebuescu.

6. Tis'sa 110 fl. 34 mertie bucate quartiru și lemne.

Doritorii de a ocupā unulu din aceste posturi sa-si astērna suplicele instruite în sensulu Statutu-

lui organicu pāna în terminulu de sūsu la subscrisulu.

Dev'a în 22 Octobru 1873.

Pentru Comitētu parochialu
Ioanu Papiu
Protopopu.

(1—3)

Nr. 346 1873.

Concursu.

Spre reintregirea stațiunii parochiale Lofnicu cu fili'a sea Kovaru cu parochu actualu, tienetōre de Protopresbiteratulu Cohalmului, se escrie concursu pāna în 25 Novembre a. c. st. v.

Emolumentele: 1) Portiune canonica de aratu 6 jug. și 1½ jug de fēnu; 2) Dela 45 familii cāte ō ferdela de grāu, și dela 12 familii neorustice cāte ō jumetate ferdela de cucuruзу, din mitera; din filia: dela 10 familii cāte ō ferdela cucuruзу, și dela 6 neorustici cāte ō jumetate ferdela 3) Veniturile stolarie obișnuite. (Se observēza aceea ca casa parochiale aici nu esista).

Concurentii se avisēdia, a-si tramite pāna la terminulu prefiptu petitiunile loru subscrisului, instruite în sensulu Stat. org.

Cohalmu, 30 Octomvru 1873.

În contielegere cu comitetulu paroch. resp.

Nicolau D. Mircea,
adm. prot.

(1—3)

Concursu.

Pentru ocuparea parochiei vacante Jaculu românū protopopiatulu Tarnavei de sūsu cu terminu pāna în 20 Decem. a. c.

Emolumentele suntu:

1) Edificiile necesare 2) 7 jugere 764 □ st. aratara și fenatiu, 3) lemne de încalditu de cāte are lipsa.

4) Dela 52 de familii 52 de ferdele cucuruзу sfarnitu și 52 de dile de lucru.

5. Stola usuata.

Competitorii au de asi ascerne pāna la terminulu de sūsu, concursese loru instruite în intelesulu Statutulu org: subscrisului.

Alm'a în 4 Noemvrie 1873.

În contielegere cu comitetulu parochialu

Ioanu Almasianu
Protopresb. gr. or.

(1—3)

Concursu.

Pentru ocuparea vacantei parochii gr. or. Besi'a de class'a a III-a protopresbiteratulu Palosiului se deschide concursu pāna în 2 Decembre a. c. st. v.

Emolumentele suntu:

1. Pāna se va edificā cas'a parochiala (mistuita prin focu) cu quartiru liberu în un'a din încaperile edificiiului școlariu;

2. Gradina de pomi și legumi de 208 org. □;

3. Ō vie de 270 org; □

4. Aratura și fenatiu de 2 jug. 648 org. □;

5. Dela 60 familii cu furnu cāte ō ferdela de grāu și cāte un'a de ovesu sēu ō jumetate ferdela alte bucate în pretiu-i;

6. Lemnele necesare pertru focu;

7. Ō di de lucru (claca) dela tineretu;

8. Tacele stolare usuete dela 270 suflete, cari tōte comutate d'au unu venitu anualu de 250 fl. v. a.

Doritorii de a concorge la acēsta parochia se 'și tramite documentele loru iustruite în sensulu Statutulu organicu, pāna la terminulu sūsu dișu subscrisului.

Palosiu în 28 Octobru 1873.

În contielegere cu Comitētu parochialu

Teofilo Ghēaj'a

Adm. Prot.

Concursu.

Pentru reintregirea stațiunii parochiale Ungr'a devenite în vacantiā, în protopresbiteratulu Cohalmului, se escrie concursu pāna în 2 Decembre a. c. st. v.

Emolumentele suntu: 1, casa parochiale cu cladirile necesare. 2. Cāte ō ferdela de grāu dela 66 familii; ier' dela 50 familii neorustici ō jumetate ferdela de cucuruзу sfarnitu, sēu 2 dile de lucru. 3. Portiune canonica de aratu de 6 jug. și 296 □, de cōsa 2 jug. 459 □. 4. Veniturile stolarie obișnuite. 5. Parochulu respectivu din beneficele comunale, d. e. lemne de focu, slatina, ghindie etc.

se folosesc de dreptulu duplu fatia cu unu altu în divudu din comună, portatoriulu de poverile comunale.

Cei-ce dorescu a ocupā acēsta stațiune, au sa-si substērna petitiunile instruite conformu „St. Org.” pāna la sūsu dișu terminu, subscrisului.

Cohalmu, 2 Novembre 1873.

În contielegere cu comitetulu parochialu concerninte.

Nicolau D. Mircea,
adm. prot.

(1—3)

Ad. Nr. 298/1873.

Concursu.

Pentru ocuparea stațiunii invetiatoresci la școl'a confessionale gr. or. din Vidr'a de sūsu, protopresbiteratulu Zlathn'a de sūsu, se escrie prin acēst'a pāna în 21 Novembre st. v. a. c. concursu

Emolumentele suntu:

În bani gat'a 200 fl. v. a. quartiru liberu în edificiiulu școlēi și lemne de încalditu.

Concurentii pāna la terminulu mentionatu sa-si tramite la subscrisulu documentele de calificatiune în sensulu „statutulu organicu.”

Campeni 29 Octomvru 1873.

Cu contielegere comitetulu parochialu.

Ioanu Patiti'a,
protopopu.

(2—3)

Concursu.

Pentru ocuparea vacanteloru stațiunii invetiatoresci din Protopresbiteratulu Tarnavei de josu se escrie concursu pāna în 15 Novembre 1873.

1. Deagu cu salariu anualu 160 fl. quartiru și lemne. —

2. Chinesu cu salariu anualu 120 fl. quartiru și lemne. —

3. Pauca cu salariu anualu de 60 fl. quartiru și lemne. —

Doritorii de a ocupā vre-un'a din aceste stațiunii au de a-si îndreptā petitiunile loru instruite în sensulu St. org. la subscrisulu.

Deagu în 20 Octomvru 1873.

În contielegere cu Comitetele Parochiale.

Daniulu de Tamasi
Adm. Prot.

(3—3)

Edictu.

Stanu Ioanu Rautiu din Satulungu care de trei ani și 7 luni de dile, a parasitu cu necredintiā pre legiuit'a sea socie Dobr'a nascuta George Fasole totu din Satulungu în Sacele, ne sciindu-se de atunci și pāna astadi loculu ubicatiunei lui, — se citēdia prin acēst'a că în terminu de unu anu și ō di, dela escrierea acestui edictu, sa se infatisiedie la scaunulu protopopescu 1-iu alu Brașovului, căci la din contra și în absentia lui se va decide divortiuulu cerutu de socia sea, pre bas'a ss. caūne.

Brașovu 6 Octobru 1873.

Scaunulu protopopescu gr. or. 1-iu alu Brașovului că foru matrimoniale.

Ioșifu Baracu,
protopopu.

(3—3)

Edictu.

Ioșifu Puscaru din Poian'a-Marului, carele moi bine de doi ani de dile, a parasitu cu necredintiā pre legiuit'a sea socie, Samfir'a Ioanu Lungu din Pōrta, — prebegindu în lume necunoscutu — se citēza prin acēst'a, în terminu de unu anu, dela datulu de fatia, a se presentā înaintea acestui scaunulu protopresbiteralu, cu atātu mai siguru, căci la din contra procesulu divortialu intentatu asupra-i de socia sea, se va decide și în absentia lui, în sensulu SS. canōne bisericesci.

Scaunulu protopresbiteralu alu Branului.

Zernesti în 15 Septembri 1873.

Ioanu Metianu m. p.
Prot.